

1. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība

Anotācijas (ex-ante) nosaukums

Tiesību akta projekta "No koksnes sadedzināšanas iekārtām iegūtu pelnu atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritēriju piemērošanas kārtība" sākotnējās ietekmes (ex-ante) novērtējuma ziņojums (anotācija)

1.1. Pamatojums

Izstrādes pamatojums

Ministrijas / iestādes iniciatīva

Apraksts

Ministru kabineta noteikumu projekts "No koksnes sadedzināšanas iekārtām iegūtu pelnu atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritēriju piemērošanas kārtība" (turpmāk - noteikumu projekts) izstrādāts pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) iniciatīvas.

1.2. Mērķis

Mērķa apraksts

Noteikumu projekta mērķis ir nodrošināt būtisku sadzīves atkritumu poligonos (turpmāk – SAP) apglabājamo atkritumu apjoma samazinājumu, nosakot atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijus koksnes pelniem, kas iegūti no koksnes sadedzināšanas iekārtām, ko paredzēts lietot autoceļu un grunts vaļņu, kas kalpotu kā skaņu absorbējošie elementi, būvniecībā un cementa, betona, potaša un kaustiskā potaša ražošanā.

Spēkā stāšanās termiņš

Vispārējā kārtība

1.3. Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi

Pašreizējā situācija

Atkritumu apsaimniekošanas likuma (turpmāk – AAL) 4. panta trešajā daļā ir noteikts, ka atkritumus, ja tie atbilst Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu vai Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu un ja no tiem ir iegūti materiāli, kuri tiks izmantoti galaprodukta ražošanai, uzskata par otrreizējām izejvielām. Ja atkritumu pārstrādes rezultātā rodas materiāls, kas nav uzskatāms par otrreizējo izejvielu, to uzskata par atkritumiem. Sakarā ar cietās biomasas, galvenokārt, koksnes pieaugošajiem izmantošanas apmēriem siltumenerģijas ražošanā, paralēli pieaug arī radīto pelnu apjoms. Šie pelni kā atkritumi tiek apglabāti SAP, jo pelniem, kas iegūti no koksnes sadedzināšanas iekārtām, nav noteikti

atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritēriji ne valsts, ne Eiropas Savienības (turpmāk - ES) līmenī.

Problēmas un risinājumi

Problēmas apraksts

Ņemot vērā, ka atbilstoši ES noteiktajiem atkritumu apsaimniekošanas mērķiem 2035.gada 31.decembrī SAP apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars nedrīkstēs būt ne vairāk kā 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma, siltumenerģijas ražošanā radītajiem pelniem ir nepieciešams normatīvais regulējums kārtībai, kādā nosaka šo pelnu atbilstību atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem. Šāda normatīvā regulējuma izveidošana pilnveidos arī atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un veicinās gan otrreizējo izejvielu ražošanu, gan no otrreizējām izejvielām ražotu produktu ražošanu Latvijā.

Risinājuma apraksts

VARAM noteikumu projektu ir izstrādājusi balstoties uz biedrības "Latvijas atkritumu saimniecības asociācija" īstenotajā izvērtējumā "Koksnes sadedzināšanas pelnu kā otrreizēji izmantojamu materiālu gala statusa noteikšana (Nr.1-08/81/2019.) Ekspertu novērtējums" sniegtajiem secinājumiem un priekšlikumiem. Izvērtējumā novērtētas no šiem atkritumiem iegūtu otrreizējo izejvielu lietošanas iespējas lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un būvniecības tehniskos risinājumos. Izvērtējumā aplūkots koksnes sadedzināšanas pelnu avots ir centralizētās siltumapgādes uzņēmumu koksnes sadedzināšanas iekārtas. Ņemot vērā, ka praksē ir arī citas personas, kas savas saimnieciskās darbības laikā rada koksnes sadedzināšanas pelnus, piemēram, apstrādes uzņēmumi, tad vienīgais noteikumu projektā definēto ievāktu pelnu izcelsmes nosacījums ir tāds, ka šiem pelniem ir jārodas koksnes sadedzināšanas iekārtās. Noteikumu projekts paredz noteikt kārtību, kādā piemēro atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijus koksnes pelniem, kas iegūti no koksnes sadedzināšanas iekārtām, ko iecerēts lietot kā izejvielu tehniskā kālija karbonāta (potaša) un tehniskā kālija hidroksīda (kaustiskā potaša) ražošanā un kā saistvielu būvniecības materiālu ražošanā, un autoceļu un grunts vaļņu, kas kalpotu kā skaņu absorbējošie elementi, būvniecībā, iegūtos pelnus izmantojot kā cementēšanas līdzekli grunts maisījumam vai kā palīgmateriālu ceļa pamata grunts stabilizēšanai. No koksnes sadedzināšanas iekārtām savāktie pelni ir Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" pielikumā noteiktajam atkritumu klasifikācijas kodam 100101 atbilstoši pelni (Smagie pelni, izdedži un sodrēji, kuri neatbilst 100104 klasei), koksnes sadedzināšanas iekārtu gaisa attīrīšanas iekārtās uztvertie gaistošie pelni, un šo abu pelnu veidu maisījums. Sakarā ar faktu, ka pārstrādei nododamais objekts ir pelni un pēc pārstrādes iegūtais objekts arī ir pelni, tad noteikumu projektā tiek izdalīti divi termini - ievāktie pelni un iegūtie pelni. Ievāktie pelni ir no sadedzināšanas iekārtām savāktie pelni, kam kvalitātes pārbaude vēl nav veikta un kas attiecīgi klasificējas kā atkritumi. Savukārt iegūtie pelni ir pelni, kam kvalitātes pārbaude ir veikta un kas tādējādi ir uzskatāmi par otrreizējām

izejvielām.1.3.1. Iegūto pelnu pielietojumsAtkritumu apsaimniekošanas likuma 6. panta 1.1 punkts paredz, ka Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā piemērojami kritēriji blakusproduktiem un atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai. Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” noteikumi citastarp nosaka kritērijus atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai (1.4. apakšpunkts), kā arī kārtību, kādā piemērojami kritēriji blakusproduktiem un atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai (1.5. apakšpunkts). Minēto noteikumu 6. punkts paredz:“6. Vielu vai priekšmetu neklasificē kā atkritumus, ja ir pabeigta vielas vai priekšmeta reģenerācija (arī pārstrāde) un tie vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:6.1. vielu vai priekšmetu paredzēts izmantot noteiktam nolūkam;6.2. pastāv tirgus vai pieprasījums pēc šādas vielas vai priekšmeta;6.3. viela vai priekšmets atbilst normatīvajos aktos noteiktajām tehniskajām prasībām šādas vielas vai priekšmeta turpmākai izmantošanai un prasībām attiecīgajai vielai vai priekšmetam;6.4. vielas vai priekšmeta izmantošana nerada negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.”Attiecīgi šī statusa izbeigšanai ir jāizpildās visiem minētajiem priekšnosacījumiem, citādi atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai nav pamata. Ņemot vērā minētās normas, noteikumu projekts atbilstoši likumā noteiktajam pilnvarojumam noteic kārtību, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu koksnes pelniem, kas iegūti no koksnes sadedzināšanas iekārtām, un nosaka otrreizējo izejvielu (iegūto pelnu) izmantošanas nolūkus.Noteikumu projekts iegūtajiem pelniem paredz trīs lietojuma iespējas:1) pelni, ko izmanto autoceļu vai grunts vaļņu, kas kalpotu kā skaņu absorbējošie elementi, būvniecībā;2) pelni, ko izmanto kā saistvielu būvniecības materiālu (cementa vai betona) ražošanā;3) pelni, ko izmanto tehniskā kālija karbonāta (potaša) vai tehniskā kālija hidroksīda (kaustiskā potaša) ražošanā tautsaimniecības, tajā skaitā lauksaimniecības, produktu izgatavošanas vajadzībām.Noteikumu projekts nenosaka iegūto pelnu papildu pielietojuma iespējas mežsaimniecībā un lauksaimniecībā kā kaļķošanas materiālu. Ievāktos pelnus var reģistrēt kā kaļķošanas materiālu saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 1. septembra noteikumu Nr. 506 “Mēslošanas līdzekļu un substrātu identifikācijas, kvalitātes atbilstības novērtēšanas un tirdzniecības noteikumi” (turpmāk – noteikumi Nr.506) noteikto kārtību. Līdz ar to noteikumu projektā noteiktais regulējums (kvalitātes pārbaudes sistēmas izveidošana un īstenošana utml.) attiecībā uz šīm pielietojuma iespējām nav saistošs.Pelnu radītājs patur tiesības brīvi izvēlēties, kā realizēt koksnes sadedzināšanas iekārtās radītos pelnus, t.i.:1) nodot pārstrādātājam šo noteikumu tvērumā esošo pielietojumu mērķiem vai, ja pelnu radītājs ir arī pārstrādātājs, veikt kvalitātes novērtējumu atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam;2) reģistrēt ievāktos pelnus saskaņā ar noteikumu Nr.506 noteiktām prasībām;3) nodot atkritumu apsaimniekotājam kā atkritumus.Jāņem vērā, ka jebkuram materiālam, kas ir iegūts no atkritumiem, ir risks kļūt par piesārņojuma avotu tā nepareizas sagatavošanas vai pielietojuma dēļ. Tāpēc ievāktajiem pelniem pirms tā atzīšanas par materiālu, kas vairs nav atkritums, proti, atkritumiem ir iestājies atkritumu beigu statuss, ir obligāti veicamas fizikālķīmiskās analīzes tā

kvalitātes novērtēšanai. Ievāktu pelnu pH svārstās robežās no 11,7 līdz 13,1, līdz ar to ievāktajiem pelniem var būt bīstamas īpašības, kas minētas Komisijas 2014. gada 18. decembra Regulā (ES) Nr. 1357/2014, ar ko aizstāj III pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu, proti, atbilstība kodam H4 "Kairinošs" ("nekodīgas vielas un preparāti, kas tūlītējā, ilgstošā vai atkārtotā saskarsmē ar ādu vai gļotādas membrānu var izraisīt iekaisumu") vai kodam H5 "Kaitīgs" ("vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var radīt noteiktu veselības apdraudējumu"). Ievērojot minēto, pārstrādātājam ir jānodrošina atbilstošas drošības darba apstākļus darbam ar šāda veida atkritumiem, kā arī iegūto pelnu klasifikāciju jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 4. panta 1. punktā noteiktajām prasībām. No iegūtajiem pelniem izdalītajām vielām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (turpmāk - regula Nr. 1907/2006) prasības, tāpēc pārstrādātājam, kas viena gada laikā saražo vai ievieš vairāk par vienu tonnu no iegūtajiem pelniem izdalīto vielu, piemēram, kālija hidroksīdu (KOH) betona ražošanai, par to ir jāziņo Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai (ECHA) atbilstoši 7.panta 1.punktam. 1.3.2. Nosacījumi atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai Komersants, kas veic no sadedzināšanas iekārtām radīto pelnu apsaimniekošanu līdz stadijai, kad iegūtie pelni atbilst visiem noteikumu projektā ietvertajiem atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem, ir apzīmēts kā pārstrādātājs. Tā ir jauna persona esošajā siltuma enerģijas ražošanā radīto pelnu apsaimniekošanas sistēmā, kas darbojas kā starpnieks starp pelnu radītāju un iegūto pelnu pircēju. Pelnu radītājam nav saistošas šajos noteikumos noteiktās prasības, kas attiecas uz otrreizējo izejvielu ražošanu, piemēram, kvalitātes pārbaudes sistēmas izveidošanu un īstenošanu. Vienlaicīgi noteikumu projekts neaizliedz pelnu radītājam būt arī pārstrādātājam, ja pelnu radītājs izpilda visas pārstrādātājam noteiktās prasības. Tādējādi pelnu radītājs, kas darbojas arī kā pārstrādātājs, šajā sistēmā pilda divkāršu funkciju, un tam nav nepieciešams starpnieks sadarbībai ar iegūto pelnu pircēju. Attiecīgi pelnu radītājam, ja tas kļūst arī par pelnu pārstrādātāju, vairs nav pienākums ievāktos pelnus atdot citam pelnu pārstrādātājam vai atkritumu apsaimniekotājam. Noteikumu projekta 1. pielikumā noteiktie atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritēriji ietver kvalitātes prasības no sadedzināšanas iekārtām savāktajiem pelniem (ievāktajiem pelniem), pelniem, kam piemērojami atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritēriji (iegūtajiem pelniem), un paškontroles kritērijus attiecībā uz ievāktu pelnu kvalitāti un iegūto pelnu fizikālķīmisko īpašību pārbaudes procesa

kvalitāti. Noteikumu projekts nenosaka, kādam ievāktu pelnu apjomam ir jābūt, lai pārstrādātājs drīkstētu veikt fizikālķīmisko īpašību analīzes. Sakarā ar iegūto pelnu izcelsmi, noteikumu projekta 1. pielikumā noteikta arī pieļaujamā robežvērtība iegūto pelnu īpatnējai radioaktivitātei - 1000 Bq/kg. Dotā vērtība atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 576 "Prasības aizsardzībai pret jonizējošo starojumu, ko izraisa radionuklīda cēzija 137 saturs koksnē, kas ievesta Latvijā no citas valsts" 16.punktā noteiktajai. Iegūtajiem pelniem nav noteiktas pieļaujamās robežvērtības dioksīniem, jo atbilstoši Igaunijas Vides ministrijas 2022.gada pētījuma "*Biomassi tuhkades sisalduvate dioksiinide ja furaanide uuring*" (tulkojumā no igauņu valodas: "Dioksīnu un furānu izpēte biomasas pelnos") secinājumiem, dioksīnu koncentrācija šādos pelnos nepārsniedz Komisijas 2019. gada 20. jūnija Regulas (ES) Nr. 2019/1021 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem IV pielikumā noteiktās polihlordibenz-p-dioksīnu maksimālās robežkoncentrācijas. Gadījumā, ja ievāktu pelnu apsaimniekošanu un atbilstības pārbaudi noteikumu projektā ietvertajiem atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem plānotu veikt komersants, kurš līdz šim nav bijis atkritumu pārstrādes darbību veicējs, komersantam būtu nepieciešams saņemt piesārņojošas darbības atļauju Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumos Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" noteiktajā kārtībā, kā arī iesniegt Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 25. februāra noteikumos Nr. 134 "Finanšu nodrošinājuma piemērošanas kārtība atkritumu apsaimniekošanas darbībām" noteiktajā kārtībā. Noteikumu projekts pārstrādātājam nosaka pienākumu izveidot un uzturēt kvalitātes pārvaldības sistēmu, lai nodrošinātu pelnu iegūšanas un kvalitātes pārbaudes procesa izsekojamību. Kvalitātes pārvaldes sistēma ir darbību kopums, ko īstenojot panāk iegūto pelnu atbilstību šo noteikumu projektā noteiktajiem atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem. Noteikumu projekts pašlaik neparedz ieviestās kvalitātes pārvaldības sistēmas sertificēšanu, lai neradītu nesamērīgu slogu pārstrādātājiem. Vienlaikus noteikumu projekts neaizliedz ieviestās kvalitātes pārvaldības sistēmas sertificēšanu, tādējādi apliecinot iegūto pelnu pircējiem uzņēmuma atbilstību kādam no starptautiski atzītiem standartiem. Noteikumu projekta 11. punktā noteikto kvalitātes pārvaldības sistēmu ievieš un uztur pats pārstrādātājs, līdzīgi kā tas ir noteikts Ministru kabineta 2018. gada 13. novembra noteikumos Nr.682 "Kārtība, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu no nolietotām riepām iegūtiem gumijas materiāliem" (turpmāk - Ministru kabineta noteikumi Nr.682), Ministru kabineta 2022. gada 24. maija noteikumos Nr.317 "Kārtība, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu šķeldai, skaidām un putekļiem, kas iegūti no koksnes iepakojuma vai noteikta veida koksnes būvniecības atkritumiem" (turpmāk - Ministru kabineta noteikumi Nr.317) un Ministru kabineta 2022. gada 13. septembra noteikumos Nr.571 "Kārtība, kādā izbeidz piemērot atkritumu statusu no bioloģiski noārdāmiem atkritumiem iegūtam materiālam" (turpmāk - Ministru kabineta noteikumi Nr.517). Noteikumu projekts nosaka, ka pārstrādātājs atbilstoši ieviestajai kvalitātes pārvaldības sistēmai ievāktajiem pelniem analīzes veic testēšanas

laboratorijās, kas akreditētas nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību, vai laboratorijās, kas akreditētas citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, Turcijā vai Eiropas Ekonomikas zonas (turpmāk - EEZ) valstīs. Ņemot vērā, ka Turcija ir EUROLAB (*European Federation of National Associations of Measurement, Testing and Analytical Laboratories*) partneris, bet tā nav ne ES dalībvalsts, ne EEZ valsts, tā ir norādīta atsevišķi. Ja pārstrādātāja rīcībā ir sertificētas un analīžu veikšanai atbilstošas mērījumu iekārtas un kvalificēts speciālists darbam ar šīm mērījumu iekārtām, tad noteikumu projekts pieļauj iespēju pārstrādātājam kvalitātes pārvaldības sistēmas ietvaros pašam ievākt reprezentatīvos paraugus un veikt nepieciešamās analīzes, tādējādi saīsinot kvalitātes pārbaudes laiku un kopējās pārbaudes izmaksas. Noteikumu projekts nodrošinās, ka no koksnes sadedzināšanas iekārtām iegūtie pelni ir videi un cilvēka veselībai nekaitīgi. Noteikumu projekts uzliek par pienākumu pārstrādātājam apliecināt, ka pelnu apsaimniekošana un iegūtie pelni atbilst noteikumu projekta prasībām, līdz ar to nav uzskatāmi par atkritumiem. Lai apliecinātu minēto, katrai otrreizējo izejvielu partijai (sūtījuma vienību kopai, par kuru vienojas pārstrādātājs ar otrreizējo izejvielu pircēju), kuru paredzēts realizēt tirgū, pārstrādātājs sagatavo atbilstības deklarāciju (noteikumu projekta 2. pielikums). Otrreizējo izejvielu partijas (sūtījuma vienības) apjomu nosaka pārstrādātājs. Atbilstības deklarācija tiek gatavota elektroniskā dokumenta formā un ir identificējama, piemēram, saistīta ar svītrkodu, piemēram, kodu (*Quick Response Code*), ar ko apzīmogota katra otrreizējo izejvielu partija (sūtījuma vienība) tās transportēšanas laikā, tādējādi nodrošinot atkritumu jomas kontrolējošai institūcijai, Valsts vides dienestam, iespēju pārliecināties par pelnu atbilstību atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem, kas noteikti projektā. Noteikumu projekts paredz, ka pārstrādātājs glabā atbilstības deklarāciju trīs gadus pēc konkrētās otrreizējo izejvielu partijas (sūtījuma vienības) iegūšanas dienas un pēc Valsts vides dienesta pieprasījuma uzrāda to. Iegūto pelnu partijas (sūtījuma vienības) apjomu nosaka pārstrādātājs. Ievāktu un iegūto pelnu uzskaiti veic atbilstoši normatīvajiem aktiem par vides statistikas oficiālajām veidlapām atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 18. februāra noteikumiem Nr. 113 "Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība", piemēram, lietojot Atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā (APUS) piedāvātās veidlapas. Atbilstoši šo noteikumu prasībām pārstrādātājs pilda veidlapu "Veidlapa Nr. 3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem". Noteikumu projekts paredz, ka izvest uz citām valstīm iegūtos pelnus pārstrādātājs var tikai tad, ja galamērķa valsts kompetentā institūcija pārrobežu atkritumu sūtījumu jomā atzīst Noteikumu projekta 1. pielikumā noteiktos atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijus. Ja kompetentās nosūtīšanas un galamērķa institūcijas nevar vienoties par iegūto pelnu klasifikāciju, pārstrādātājs piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem 28. panta 1. punkta nosacījumu. 1.3.3. Personas datu pieprasījums un tā pamatojums Noteikumu projekts paredz, ka pārstrādātājs atbilstības deklarācijā min pārstāvja fiziskas personas datus, t.i. vārdu, uzvārdu un amatu (noteikumu projekta

12.5. apakšpunkts un 2.pielikums). Šāda informācija nepieciešama, lai Valsts vides dienests spētu pārbaudes gadījumā identificēt personu, kas sagatavojusi konkrēto atbilstības deklarāciju un tādējādi ir spējīga sniegt informāciju par iegūtajiem pelniem. Izvērtējot nepieciešamību pieprasīt no pārstrādātāja fiziskas personas datus, secināts, ka atbilstības deklarācijā norādāmie dati ir nepieciešami, kā arī to apjoms ir samērīgs, lai īstenotu nepieciešamās kontroles funkcijas kontrolējošai iestādei. Ja Valsts vides dienesta pārbaudes laikā dotā fiziskā persona nav pieejama, pārstrādātājam ir jādod informācija par kontaktpersonu, kas Valsts vides dienesta pārstāvjiem var sniegt nepieciešamo informāciju par konkrēto atbilstības deklarāciju. Prasība par personas datu uzglabāšanu personas identificēšanai pelnu iegūšanas, kvalitātes pārbaudes un iegūto pelnu realizācijas uzraudzības mērķiem attiecīgi iekļauta arī noteikumu projekta 10. un 14. punktā. Personas datu uzglabāšanas termiņi noteikti minētajām darbībām līdzīgi tiem personas datu uzglabāšanas termiņiem, kas noteikti Ministru kabineta noteikumos Nr.682, Ministru kabineta noteikumos Nr.317 un Ministru kabineta noteikumos Nr.517. Ievāktie fiziskas personas dati tiks uzglabāti trīs gadus pēc attiecīgās pārbaudes veikšanas un pēc tam iznīcināti saskaņā ar Arhīva likumā noteiktajām prasībām.

1.3.4. Izņēmumi Noteikumu projekts neattiecas uz citu biokurināmā veidu kā cieta atkritumu, notekūdeņu dūņu, papīra ražotņu notekūdeņu dūņu un mēslu sadedzināšanas pelniem. Noteikumu projekta nosacījums par kvalitātes pārvaldības sistēmas ieviešanu neattiecas uz iegūto pelnu pircējiem, kas pērk Latvijā iegūtus pelnus, jo šo pelnu kvalitāti apliecinās pārstrādātājs atbilstoši noteikumu projekta prasībām. Uz iegūtajiem pelniem nav attiecināmi bīstamības ierobežojumi, kas noteikti regulā Nr. 1907/2006.

1.3.5. Spēkā stāšanās kārtība, ziņošana un ietekme uz informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmām Noteikumu projekts stāsies spēkā Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 7. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā – nākamajā dienā pēc to izsludināšanas – jo esošajā normatīvajā regulējumā nav noteikts konkrēts termiņš šo prasību ieviešanai. Ņemot vērā, ka noteikumu projekts ir uzskatāms par tehnisko noteikumu projektu, par to tiks sniegta informācija Eiropas Komisijai atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 23. februāra instrukcijā Nr. 1 “Kārtība, kādā valsts pārvaldes iestādes sniedz informāciju par tehnisko noteikumu projektiem” noteiktai kārtībai. Noteikumu projekts neparedz ieviest jaunas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmas vai pilnveidot esošās.

Vai ir izvērtēti alternatīvie risinājumi?

Jā

Apraksts

Alternatīvi risinājumi nav paredzēti, jo Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam izstrādes laikā ir secināts, ka bez valstī apstiprinātiem atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanas kritērijiem pelnu pārstrādātājiem būs apgrūtināši gan pierādīt, ka iegūtie pelni vairs nav atkritumi un uz tiem tālāk nav attiecināmi ar atkritumu apsaimniekošanu saistītie normatīvie akti, gan iegūtos pelnus kā otrreizējās izejvielas realizēt ārpus Latvijas tirgus.

Vai ir izvērtēts prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem?

Jā

Apraksts

Prasības un potenciālās izmaksas pret ieguvumiem ir samērīgas, jo investētos līdzekļus pelnu pārstrādātājs atgūs iegūtos pelnus realizējot tirgū. Būs iekonomēti arī līdzekļi par ievākto pelnu neapglabāšanu SAP, tādējādi samazinot kopējās izmaksas par atkritumu apsaimniekošanu, kā arī būs pāildzināts esošo SAP darbības laiks.

1.4. Izvērtējumi/pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību

1.5. Pēcpārbaudes (ex-post) izvērtējums

Vai tiks veikts?

Nē

1.6. Cita informācija

Noteikumos noteikto produktu klāstu, kuru ražošanai nepieciešami iegūtie pelni, nākotnē var papildināt ar jauniem produktiem, kad tādi parādās tirgū.

2. Tiesību akta projekta ietekmējamās sabiedrības grupas, ietekme uz tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

2.1. Sabiedrības grupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē, vai varētu ietekmēt

Fiziskās personas

Sabiedrība kopumā

Ietekmes apraksts

Noteikumu projektam būs pozitīva ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, jo:

- 1) samazināsies kopējie SAP apglabājamo atkritumu apjomi un palielināti atkritumu atkārtotas izmantošanas apjomi;
- 2) palielināsies SAP izmantošanas laiks;
- 3) tiks veicināta gan otrreizējo izejvielu ražošana, gan no otrreizējām izejvielām ražotu produktu ražošana.

Papildus administratīvais slogs ar šo noteikumu projektu netiek radīts.

Juridiskās personas

Atkritumu apsaimniekotāji

Ietekmes apraksts

Noteikumu projekts paredz nosacījumus pārstrādātājam, kas apsaimniekos siltuma enerģijas ražotāju radītos koksnes pelnus. Šis pārstrādātājs ievāktos pelnus sagatavos atbilstoši šo noteikumu 2.punktā noteiktajām prasībām, kas tiem piešķirs otrreizējo izejvielu statusu. Tādējādi pelniem vairs nebūs atkritumu statuss un uz tiem neattieksies ierobežojumi, kas ir saistoši darbībām ar atkritumiem. Rezultātā samazināsies SAP apglabājamo atkritumu apjoms un pieaugs saražoto otrreizējo izejvielu apjoms.

2.2. Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

2.3. Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

2.4. Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

3. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

Cita informācija

-

4. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

4.2. Cita informācija

-

5. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

5.1. Saistības pret Eiropas Savienību

Vai ir attiecināms?

Jā

ES tiesību akta CELEX numurs

32006R1013

ES tiesību akta datums, izdevēj institūcija, numurs, veids un nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regula (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem.

Apraksts

Piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem 28. panta 1. punkta nosacījumu, ja kompetentās nosūtīšanas un galamērķa institūcijas nevar vienoties par koksnes pelnu klasifikāciju.

ES tiesību akta CELEX numurs

32008R1272

ES tiesību akta datums, izdevēj institūcija, numurs, veids un nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006

Apraksts

Piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 4. panta 1. punkta nosacījumu pelnu klasifikācijai.

5.2. Citas starptautiskās saistības

Vai ir attiecināms?

Nē

5.3. Cita informācija

Apraksts

-

5.4. 1. tabula. Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem

Attiecīgā ES tiesību akta datums, izdevēj institūcija, numurs, veids un	Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regula (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem.
---	---

nosaukums			
ES TA panta numurs	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš A minēto	Tiek pārņemts pilnībā vai daļēji	Vai B minētais paredz stingrākas prasības un pamatojums
A	B	C	D
Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem 28. panta 28. panta 1. punkts	Noteikumu projekta 19. punkts	Pārņemtas pilnībā	19. punktā netiek noteiktas stingrākas prasības.
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Noteikumu projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	Tā kā noteikumu projekts ir uzskatāms par tehnisko noteikumu projektu, par to tiks sniegta informācija Eiropas Komisijai atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 23. februāra instrukcijā Nr. 1 "Kārtība, kādā valsts pārvaldes iestādes sniedz informāciju par tehnisko noteikumu projektiem" noteiktajai kārtībai.		
Cita informācija	-		
Attiecīgā ES tiesību akta datums, izdevēj institūcija, numurs, veids un nosaukums	Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 1272/ 2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006		
ES TA panta numurs	Projekta vienība, kas pārņem vai ievieš A minēto	Tiek pārņemts pilnībā vai daļēji	Vai B minētais paredz stingrākas prasības un pamatojums
A	B	C	D
Eiropas Parlamenta un	Noteikumu projekta 1.	Pārņemtas pilnībā	Noteikumu projekta 1.

Padomes 2008. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1272/ 2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 4. panta 1. punkts	pielikuma II nodaļas 3. punkts		pielikuma II nodaļas 3. punktā netiek noteiktas stingrākas prasības.
Kā ir izmantota ES tiesību aktā paredzētā rīcības brīvība dalībvalstij pārņemt vai ieviest noteiktas ES tiesību akta normas? Kādēļ?	Noteikumu projekts šo jomu neskar.		
Saistības sniegt paziņojumu ES institūcijām un ES dalībvalstīm atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē informācijas sniegšanu par tehnisko noteikumu, valsts atbalsta piešķiršanas un finanšu noteikumu (attiecībā uz monetāro politiku) projektiem	-		
Cita informācija	-		

6. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un sabiedrības līdzdalības process

Sabiedrības līdzdalība uz šo tiesību akta projektu neattiecas

Nē

6.1. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Valsts un pašvaldību institūcijas

Valsts vides dienests

Nevalstiskās organizācijas

Nē

Cits

Nē

6.2. Sabiedrības līdzdalības organizēšanas veidi

Veids

Sabiedriskā apspriede

Saite uz sabiedrības līdzdalības rezultātiem

https://tapportals.mk.gov.lv/public_participation/a99a05d3-4e7c-4e7b-a6cd-032be7bf6d5b

6.3. Sabiedrības līdzdalības rezultāti

Sabiedrības līdzdalības laikā saņemts priekšlikums no Latvijas Darba devēju konfederācijas, kas ņemts vērā, atbilstoši papildinot Noteikumu projekta anotācijas 1.3.1. "Iegūto pelnu pielietojums" apakšdaļu.

6.4. Cita informācija

Cita informācija

-

7. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

7.1. Projekta izpildē iesaistītās institūcijas

Institūcijas

Valsts vides dienests

7.2. Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

7.3. Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

7.4. Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru

Ietekme	Jā/Nē	Skaidrojums
1. Tiks veidota jauna institūcija	Nē	-
2. Tiks likvidēta institūcija	Nē	-
3. Tiks veikta esošās institūcijas reorganizācija	Nē	-
4. Institūcijas funkcijas un uzdevumi tiks mainīti (paplašināti vai sašaurināti)	Nē	-
5. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu efektivizācija	Nē	-
6. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu digitalizācija	Nē	-
7. Tiks veikta iekšējo institūcijas procesu optimizācija	Nē	-
8. Cita informācija	Nē	-

7.5. Cita informācija

Cita informācija

-

8. Horizontālās ietekmes

8.1. Projekta tiesiskā regulējuma ietekme

8.1.1. uz publisku pakalpojumu attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.2. uz valsts un pašvaldību informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.3. uz informācijas sabiedrības politikas īstenošanu

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.4. uz Nacionālā attīstības plāna rādītājiem

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.5. uz teritoriju attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.6. uz vidi

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

Apraksts

Samazinot koksnes pelnu atkritumu apjomu, tiks samazināts gan sadzīves atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu apjoms, gan pagarināts sadzīves atkritumu poligonu lietošanas ilgums.

8.1.7. uz klimatneitralitāti

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.8. uz iedzīvotāju sociālo situāciju

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.9. uz personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.10. uz dzimumu līdztiesību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.11. uz veselību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.12. uz cilvēktiesībām, demokrātiskām vērtībām un pilsoniskās sabiedrības attīstību

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.13. uz datu aizsardzību

Vai projekts skar šo jomu?

Jā

Apraksts

Pārstrādātājam ir jānorāda informācija par darbiniekiem (vārds, uzvārds, amats), kas ir atbildīgi par katru pelnu iegūšanas un kvalitātes pārbaudes procesa posmu.

8.1.14. uz diasporu

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.15. uz profesiju reglamentāciju

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.1.16. uz bērna labākajām interesēm

Vai projekts skar šo jomu?

Nē

8.2. Cita informācija

Cita informācija

-